

for selve Skoleplanen, saaledes at der paa dette Omraade herskede fuld Frihed. Under Skoletilsynslovens Behandling i 1912 blev der af Socialdemokratiet fremsat et Ændringsforslag i den Retning — for øvrigt er de Tanker, jeg her har fremført, udtrykte i mit Partis Program —, og mit Parti sluttede sig til dette Ændringsforslag, som det ikke var Medforslagsstiller til, fordi Lovforslaget kun gjaldt Landet og ikke København, og mit Parti ønskede dette gennemført baade i København og paa Landet; men det sluttede sig altsaa til Ændringsforslaget og anbefalede at stemme derfor. Jeg ved meget vel, at Børn, der ikke ønskes opdraget i den evangelisk-lutherske Lære, kan blive fritaget derfor efter Loven af 13. April 1851, men ved disse Bestemmelser er der nogle uhyggelige NB'er, thi i flere Tilfælde skal Staten eller Skolekommissionen paatage sig at sørge for, at de paagældende Børn faar den tilstrækkelige religiøse og moralske Opdragelse, at de bliver proppet med de moralske og religiøse Synspunkter, som Staten mener er nødvendige, og det forekommer mig, at Staten ikke har noget som helst at gøre hermed. Jeg vilde finde det i høj Grad ønskeligt, om man, inden vi kommer til det store Spørgsmaal om Kirkens og Statens Adskillelse — og dertil naar vi jo hverken i Dag eller i Morgen —, kunde faa gennemført fuld Frihed og Frivillighed i den offentlige Skole for Religionsundervisningens Vedkommende. Jeg kan ikke tro andet, end at det maa kunne lade sig gøre, og jeg vil gerne henstille til den højtærede Kultusminister at foretage de store eller smaa Skridt i den Retning, som det er muligt at foretage, og jeg vil da finde det i høj Grad ønskeligt, at den Bestemmelse, der nu gælder for Møborg Friskole og for Friskolerne i det hele: at de staa frit med Hensyn til Valg af de Midler, med hvilke de vil drive Religionsundervisningen, ogsaa maa komme til at gælde for den offentlige Skole, Folkeskolen.

Saa vidt jeg kan forstaa, er dette for Tiden ikke Tilfældet; saa vidt jeg kan skønne — jeg stiller det nærmest som et Spørgsmaal —, har vi her i Øjeblikket Lærebogstvang. I Haandbog for den danske Folkeskole, der er udgivet af en højtstaaende Embedsmand i Kultusministeriet, er det slaaet fast, at Undervisningen i Religion i Folkeskolen skal foregaa efter den evangelisk-lutherske Lære, og benyttes skal Luthers lille Katekismus og en autoriseret Lærebog henholdsvis paa Undervisningens andet og tredie Trin;

dernæst hedder det, at det er en Regel, hvorfra der ikke dispenseres, og der henvises til to Skrivelser af 22. og 25. Januar 1907, udstedte paa den Tid, da det nuværende 9de kongevalgte Landstingsmedlem (Enevold Sørensen) var Kultusminister. Disse Skrivelser er imidlertid ikke trykte, og det er derfor umuligt for almindelige dødelige at faa fat i dem. Det var da interessant at høre, af hvilken Grund man nægter at dispensere i dette Forhold. Jeg kunde tænke mig, at man henviste til det store Cirkulære om Undervisningen i den danske Folkeskole, som er blevet fremdraget af forskellige ærede Medlemmer, blandt andet af det ærede Medlem fra Nørresundby (Nørgaard), nemlig Cirkulæret af 6. April 1900, udstedt, da afdøde Biskop Sthyr var Kultusminister. Det ærede Medlem fra Nørresundby var i høj Grad begejstret over det Maal, som den daværende Minister der havde stillet op for Religionsundervisningen. Det hedder i Cirkulæret, at Maalet er: „Sikkert Kendskab til det væsentlige Indhold af den bibelske Historie og de vigtigste Begivenheder af Kirkens Historie samt til den kristelige Børnelærdom efter den evangelisk-lutherske Bekendelse“. Dette forekommer mig at være en Fordring, man kunde stille til teologiske Kandidater uden at behøve at skamme sig over det, og som de maaske ikke allesammen kunde honorere. I dette Cirkulære er Lærebogen imidlertid slaaet fast, og derfor er jeg ikke saa begejstret derfor som det ærede Medlem fra Nørresundby. Der staaer nemlig, at Børnelærdommen skal foredrages i Sammenhæng og med Benyttelse af en autoriseret Lærebog, og hvad vi hidtil har faaet fra Ministeriet, er for det første Meddelelse om, at der kan benyttes flere autoriserede Lærebøger, og dernæst en Fortegnelse over disse. Jeg mener, at vi burde komme helt bort fra dette, og at Læreren burde staa frit ogsaa i Folkeskolen med Hensyn til, hvilke Midler han vil benytte, og jeg vil rette en Henvendelse til den højtærede Minister, om at foretage noget i denne Retning. Men som jeg sagde før, selve Møborg-Affæren og denne Debat forekommer mig at vise, at vi trænger i høj Grad til Reformen paa dette Omraade, og at vi trænger til den nye Skoletilsynslov. Derfor takker jeg den højtærede Minister, fordi han har meddelt, at han agtede at fremsætte et saadant Lovforslag efter at have forhandlet med Købstadforeningen og med de samvirkende Sogneraadforeninger om Spørgsmaalet, et Lovforslag,